
sharaNAgati dIpikA

शरणागति दीपिका

Document Information

Text title : sharaNAgatidIpikA

File name : sharaNAgatidIpikA.itx

Category : major_works, vedAnta-deshika, vedanta

Location : doc_z_misc_major_works

Author : vedAntadeshika

Source : Stotras of Vedanta Desika

Latest update : October 2, 2017

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

శరణాగతి దీపికా

శ్రీః ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

పద్మాపతేః స్తుతిపదేన విపచ్యమానం
పశ్యన్విహ ప్రపదనప్రవణా మహాన్తః ।
మద్వాక్య సంవలితమప్యజహత్స్విభావం
మాన్యం యతీశ్వరమహానససమ్ప్రదాయమ్ ॥ ౧ ॥

నిత్యం శ్రియా వసుధయా చ నిషేవ్యమాణం
నిర్వాజనిర్భరదయాభరితం విభాతి ।
వేదాంతవేద్యమిహ వేగవతీ సమీపే
దీపప్రకాశ ఇతి దైవతమద్వితీయమ్ ॥ ౨ ॥

దీపస్తవమేవ జగతాం దయితా రుచిస్తే
దీర్ఘం తమః ప్రతినివర్త్యమిదం యువాభ్యామ్ ।
స్తవ్యం స్తవప్రియమతః శరణోక్తివశ్యం var స్తవప్రియతమం
స్తోతుం భవన్తమభిలష్యతి జన్తురేషః ॥ 3 ॥ var భవన్తమిహ వాఙ్ఘ్రితి, భవన్తమభివాఙ్ఘ్రితి

పద్మాకరాదుపగతా పరిషస్వజే త్వాం
వేగా సరిద్విహరణా కలశాబ్ధికన్యా ।
ఆహుస్తదాప్రభృతి దీపసమావభాసం
ఆజానతో మరకతప్రతిమం వపుస్తే ॥ ౪ ॥

స్వామిన్ గభీరసుభగం శ్రమహారి పుంసాం
మాధుర్యరమ్యమనఘం మణిభక్తదృశ్యమ్ ।
వేగాన్తరే వితనుతే ప్రతిబిమ్బశోభాం var వేగాన్తరేఽపి తనుతే
లక్ష్మీ సరః సరసిజాశ్రయమజ్గకం తే ॥ ౫ ॥

ఆవిశ్య ధారయసి విశ్వమముష్య యన్తా

శేషీ శ్రియఃపతిరశేషతనుర్నిదానమ్ ।
 ఇత్యాది లక్షణగణైః పురుషోత్తమం త్వాం
 జానాతి యో జగతి సర్వవిదేష గీతః ॥ ౬ ॥

విశ్వం శుభాశ్రయవదీశ వపుస్త్వదీయం
 సర్వా గిరస్త్వయి పతన్తి తతోఽసి సర్వః ।
 సర్వం చ వేదవిధయస్త్వదనుగ్రహార్థాః
 సర్వాధికస్త్వమితి తత్త్వవిదస్తదాహుః ॥ ౭ ॥

జ్ఞానం బలం నియమనక్షమతాఽథ వీర్యం
 శక్తిశ్చ తేజ ఇతి తే గుణషట్కమాద్యమ్ ।
 సర్వాతిశాయిని హిమోపవనేశ యస్మిన్
 అన్తర్గతో జగదివ త్వయి సద్గుణౌఘః ॥ ౮ ॥

దీపావభాసదయయా విధిపూర్వమేతత్
 విశ్వం విధాయ నిగమానపి దత్తవన్తమ్ ।
 శిష్యాయితాః శరణయన్తి ముముక్షవస్త్వాం
 ఆద్యం గురుం గురుపరమృరయాఽధిగమ్యమ్ ॥ ౯ ॥ var గురుపరమృరయాఽభిగమ్యమ్

సత్తా స్థితి ప్రయతనప్రముఖైరుపాత్తమ్
 స్వార్థం సదైవ భవతా స్వయమేవ విశ్వమ్ ।
 దీపప్రకాశ తదిహ త్వదవాప్తయే త్వాం
 అవ్యాజసిద్ధమనపాయముపాయమాహుః ॥ ౧౦ ॥

భోగ్యం ముకున్త గుణభేదమచేతనేషు
 భోక్తృత్వమాత్మని నివేశ్య నిజేచ్ఛయైవ । var భోక్తృత్వమాత్మసు
 పాఞ్శ్చాలికాశుకవిభూషణభోగదాయీ
 var పాఞ్శ్చాలికాంశుకవిభీషణ, పాఞ్శ్చాలికాంశుకవిభూషణ
 సమ్రాడివాత్మసమయా సహ మోదసే త్వమ్ ॥ ౧౧ ॥

త్వాం మాతరం చ పితరం సహజం నివాసం
 సన్తః సమేత్య శరణం సుహృదం గతిం చ ।
 నిఃసీమనిత్యనిరవద్యసుఖప్రకాశం
 దీపప్రకాశసవిభూతిగుణం విశన్తి ॥ ౧౨ ॥

జన్తోరముష్య జననే విధి శమ్భు దృష్టౌ

రాగాదినేవ రజసా తమసా చ యోగః ।

ద్వైపాయనప్రభృతయస్త్యదవేషితానాం

సత్త్వం విముక్తి నియతం భవతీత్యుశన్తి ॥ ౧౩ ॥

కర్మస్వనాది విషమేషు సమో దయాలుః

స్వేనైవ క్లప్తమపదేశమవేషమాణః । var క్లప్తముపదేశమవేషమాణః

స్వప్రాప్తయే తనుభృతాం త్వరనే ముకున్ద

స్వాభావికం తవ సుహృత్త్వమిదం గృణన్తి ॥ ౧౪ ॥

నిద్రాయితాన్ నిగమవర్త్యని చారుదర్శి var చోరదర్శి, పారదర్శి

ప్రస్థానశక్తిసహితాన్ ప్రతిబోధ్య జన్తూన్ । var రహితాన్

జీర్ణ స్తనన్ధయజడాన్ధముఖానివాస్మాన్ var ముఖానివాన్యాన్

నేతుం ముకున్ద యతనే దయయా సహ త్వమ్ ॥ ౧౫ ॥ var సహత్వమ్

భక్తిః ప్రపత్తిరథవా భగవంస్తదుక్తిః

తన్నిష్ఠ సంశ్రయ ఇతీవ వికల్ప్యమానమ్ ।

యం కంచిదేకముపపాదయతా త్వయైవ var యత్కించిత

త్రాతాస్తరన్యవసరే భవినో భవాభిమ్ ॥ ౧౬ ॥

నానావిధైరకపథైరజహత్స్వభావైః

అప్రాకృతైర్నిజవిహారవశేన సిద్ధిః ।

ఆత్మీయరక్షణవిపక్షవినాశనార్థైః var వినాశనార్థైః

సంస్థాపయస్యనఘ జన్మభిరాద్యధర్మమ్ ॥ ౧౭ ॥

నిమ్నోన్నతాని నిఖిలాని పదాని గాఢం

మజ్జన్తి తే మహిమ సాగరశీకరేషు ।

నీరన్ద్రమాశ్రయసి నీచజనాంస్తథాపి

శీలేన హస్త శిశిరోపవనేశ్వర త్వమ్ ॥ ౧౮ ॥

కాశీవృక్కాన్తకశరాసనబాణగజ్ఞా-

సంభూతినామకృతినంవదనాద్యుదన్తైః । var సంవననాద్యుదన్తైః

స్వోక్త్యమృరీష భయశాపముఖైశ్చ శమ్భుం

తన్నిఘ్నుమీషితవతామిహ కః శరణ్యః ॥ ౧౯ ॥

క్వాసౌ విభుః క్వ వయమిత్యుపసత్తి భీతాన్

జన్తూన్ క్షణాత్ త్వదనువృత్తిషు యోగ్యయన్తి । var త్వదనుభూతిషు

సంప్రాప్తసద్గురుతనోః సమయే దయాలోః

ఆత్మావధిర్భవతి శిక్షితధీః క్షణం తే || ౨౦|| var సంస్కృతధీః, సంస్కృతిరీక్షణం తే

యోగ్యం యమైశ్చ నియమైశ్చ విధాయ చిత్తం

సన్తో జితాసనతయా స్వవశాసు వర్గాః ।

ప్రత్యాహృతేన్ద్రియగణాః స్థిరధారణాస్తావం

ధ్యాత్వా సమాధియుగలేన విలోకయన్తి || ౨౧||

పద్మాభిరామవదనేక్షణపాణిపాదం

దీవ్యాద్యుధాభరణమాల్యే విలేపనం త్వామ్ ।

యోగేన నాథ శుభమాశ్రయమాత్మవన్తః

సాలమ్బనేన పరిచిన్త్య న యాన్తి తృప్తిమ్ || ౨౨|| var శాన్తిం

మానాతిలజ్ఞి సుఖబోధమహామ్బురాశౌ

మగ్నాన్త్రిసీమరహితే భవతః స్వరూపే ।

తాపత్రయేణ విహతిం న భజన్తి భూయః var సన్తః

సంసారఘర్మజనితేన సమాధిమన్తః || ౨౩||

ధీసంస్కృతాన్ విదధతామిహ కర్మభేదాన్

శుద్ధం జితే మనసి చిన్తయతాం స్వమేకమ్ ।

త్వత్కర్మసక్తమనసామపి చాపరేషాం

సూతే ఫలాన్యభిమతాని భవాన్ ప్రసన్నః || ౨౪||

ఉద్బాహుభావమపహాయ యథైవ ఖర్వః

ప్రాంశుం ఫలార్థమభియాచతి యోగిచిన్త్య ।

var ప్రాంశు ఫలం సమభియాచతి

ఏవం సుదుష్కరముపాయగణం విహాయ

స్థానే నివేశయతి తస్య విచక్షణస్తామ్ || ౨౫|| var విచక్షణం

నిత్యాలసార్థమభయం నిరపేక్షమన్యైః

విశ్వాధికారమఖిలాభిమతప్రసూతిమ్ ।

శిక్షావిశేషసుభగం వ్యవసాయ సిద్ధాః var సులభం

సత్కృత్వతే త్వయి ముకున్ద షడఙ్గయోగమ్ || ౨౬||

త్వత్ప్రాతికూల్యవిముఖాః స్ఫురదానుకూల్యాః

కృత్వా పునః కృపణతాం విగతాతిశక్కాః ।

స్వామిన్ భవ స్వయముపాయ ఇతీరయన్తః
 త్వయ్యర్పయన్తి నిజభారమపారశక్తౌ || ౨౭ ||

అర్థాన్తరేషు విముఖాన్ అధికారహానేః
 శ్రద్ధాధికాంస్త్యదనుభూతి విలమ్బభీతాన్ | var శ్రద్ధాధనాత్
 దీప ప్రకాశ లభనే సుచిరాత్ కృతీవ var కృతీ త్వం
 న్యస్తాత్మనస్తవ పదే నిభృతాన్ ప్రపన్నాన్ || ౨౮ ||

మత్తైరనుశ్రవముఖేష్వధిగమ్యమానైః var అనుగమ్యమానైః
 స్వాధ్ క్రియాసముచితైర్వదివాఽన్యవాక్యైః |
 నాథ త్వదీయ చరణౌ శరణం గతానాం
 నైవాయుతాయుతకలాప్యఽపరైరవాప్యౌ || ౨౯ ||

దత్తాః ప్రజా జనకవత్ తవ దేశికేన్ద్రైః
 పత్యాఽభినన్ద్య భవతా పరిణీయమానాః |
 మధ్యే సతాం మహితభోగవిశేషసిద్ధ్యై
 మాఙ్గల్యసూత్రమివ బిభృతి కిఙ్కరత్వమ్ || ౩౦ || var మఙ్గల్యసూత్రమివ
 దివ్యే పదే నియతకిఙ్కరతాధిరాజ్యం
 దాతుం త్వదీయ దయయా విహితాభిషేకాః |
 var ప్రాప్తుం త్వయైవ, దాతుం త్వయైవ
 ఆదేహపాతమనఘాః పరిచర్యయా తే
 యుజ్ఞానచిన్య యువరాజపదం భజన్తి || ౩౧ ||

త్వాం పాఞ్చరాత్రికనయేన పృథగ్విధేన
 వైఖానసేన చ పథా నియతాధికరాః |
 సంజ్ఞావిశేషనియమేన సమర్చయన్తః
 ప్రీత్యా నయన్తి ఫలవన్తి దినాని ధన్యాః || ౩౨ ||

వర్ణాశ్రమాదినియతక్రమసూత్రబద్ధాః
 var వర్ణాశ్రమాదినియమస్థిరసూత్రబద్ధా
 భక్త్యా యథార్హ వినివేశితపత్రపుష్పా |
 మాలేవ కాలవిహితా హృదయఙ్గమా త్వాం
 ఆమోదయత్యనుపరాగధియాం సపర్యా || ౩౩ ||

బ్రహ్మ గిరీశ ఇతరేఽప్యమరా య ఏతే

నిర్ధూయ తాన్ నిరయతుల్యఫలప్రసూతీన్ ।
 ప్రాప్తం తవైవ పదపద్మయుగం ప్రతీతాః
 పాతివ్రతీం త్వయి వహన్తి పరావరజ్ఞాః ॥ ౩౪ ॥ var భజన్తి

నాథ త్వదిష్టవినియోగవిశేషసిద్ధం
 శేషత్వసారమనుపేక్ష్య నిజం గుణజ్ఞాః । var శేషత్వసారమనుపేక్ష్య
 భక్తేషు తే వరగుణార్ణవ పారతస్యాత్
 దాస్యం భజన్తి విపణివ్యవహారయోగ్యమ్ ॥ ౩౫ ॥

సద్భిస్వదేకశరణైర్నియతం సనాథాః var నియతాః
 సర్పాదివత్ త్వదపరాధిషు దూరయాతాః ।
 ధీరాస్తుణీకృతవిరిఞ్చుపురన్దరాద్యాః
 కాలం ఊపన్తి భగవన్ కరణైరవస్థైః ॥ ౩౬ ॥

వాగాదికం మనసి తత్ పవనే స జీవే
 భూతేష్వయం పునరసౌ త్వయి తైః సమేతి ।
 సాధారణోక్త్యమణకర్మసమాశ్రితానాం
 యన్త్రా ముకున్ద భవతైవ యథా యమాదేః ॥ ౩౭ ॥

సవ్యాన్యయోరయనయోర్నిశి వాసరే వా
 సజ్కల్పితాయురవధీన్ సపది ప్రపన్నాన్ ।
 హార్షః స్వయం నిజపదే వినివేశయిష్యన్
 నాడిం ప్రవేశయసి నాథ శతాధికాం త్వమ్ ॥ ౩౮ ॥

అర్చిర్దీనం విశదపక్ష ఉదక్ప్రయాణం
 సంవత్సరో మరుదశితకరః శశాఙ్కాః ।
 సౌదామనీ జలపతిర్వలజితప్రజేశః
 ఇత్యాతివాహిక్ సఖో నయసి స్వకీయాన్ ॥ ౩౯ ॥

త్వచ్చేషవృత్త్యనుగుణైర్మహితైర్గుణాఘైః var సహితే గుణాఘైః, సహితైర్గుణాఘైః
 ఆవిరభవత్యయుతసిద్ధ నిజస్వరూపే ।
 త్వల్లక్షణేషు నియతేష్వపి భోగమాత్రే
 సామ్యం భజన్తి పరమం భవతా విముక్తాః ॥ ౪౦ ॥

ఇత్థం త్వదేకశరణైరనఘైరవాప్యే
 త్వత్కింకరత్వవిభవే స్పృహయాఽపరాధ్యన్ ।

ఆత్మా మమేతి భగవన్ భవత్వైవ గీతా var (to next line) గీతాన్ ప్రాచో నిరీక్ష్య గీతాః
ప్రాయో నిరీక్ష్య

వాచో నిరీక్ష్య భరణీయ ఇహ త్వయాఽహమ్ || ౪౧ || var ఇతి

పద్మా మహా ప్రభృతిభిః పరిభుక్తభూమ్నః

కా హానిరత్ర మయి భోక్తరి తే భవతీ |

దుష్యేత్ కిమజ్ఞితః తవ దేవ సేవ్యా

దుర్వారతర్షచవలేన శునాఽవలీణా || ౪౨ ||

సత్వాని నాథ వివిధాన్యభిసజ్జోఘృషోః var వివిధాన్యపి సజ్జోఘృషోః

సంసారనాట్యరసికన్య తవాఽస్తు తృప్త్యై |

ప్రత్యకృరాజ్ముఖమతేరసమీక్ష్య కర్తుః

ప్రాచీనసజ్జనవిడమ్బనభూమికా మే || ౪౩ ||

కర్తవ్యమిత్యనుకలం కలయామ్యకృత్యం

స్వామిన్నకృత్యమితి కృత్యమపి త్యజామి | var స్వామిన్నకృత్యమివ

అన్యద్వ్యతిక్రమణజాతమనస్తమర్థ-

స్థానే దయా భవతు తే మయి సార్వభౌమీ || ౪౪ || var వహతు

యం పూర్వమాశ్రితజనేషు భవాన్ యథావత్

ధర్మం పరం ప్రణిజగౌ స్వయమాన్మశంస్యమ్ |

సంస్మారితస్త్యమసి తస్య శరణ్యభావాత్

నాథ త్వదాత్తసమయా నను మాదృశార్థమ్ || ౪౫ ||

త్రాణం భవేతి సకృదుక్తిసముద్యతానాం

త్రైస్తైరసహ్యవృజినైరుదరంభరీస్తే |

సత్యాపితా శతమఖాత్మజశక్కురాదౌ

నాథ క్షమా న ఖలు జన్తుషు మద్వివర్జమ్ || ౪౬ ||

కర్మాదిషు త్రిషు కథాం కథమప్యజానన్ var కథమిత్యజానన్

కామాదిమేదురతయా కలుషప్రవృత్తిః | var కామాదిమాంసలతయా

సాకేతసంభవచరాచరజన్తునీత్యా var జన్తురీత్యా

వీక్ష్యః ప్రభో విషయవాసితయాఽప్యహం తే || ౪౭ ||

బ్రహ్మణ్ణలక్షశతకోటిగణాననన్తాన్

ఏకక్షణే విపరివర్త్య విలజ్జమానామ్ |

మత్పాపరాశిమథనే మధుదర్పహస్త్రీం

శక్తిం నియుజ్ఞ్య శరణాగతవత్సల త్వమ్ ॥ ౪౮ ॥

ఆస్తాం ప్రపత్తిరిహ దేశికసాక్షికా మే var సాక్షికం

సిద్ధా తదుక్తిరనఘా త్వదవేక్షితార్థా । var త్వదవేక్షితార్థా

న్యస్తస్య పూర్వనిపుణైస్త్యయి నన్విదాసీం

పూర్ణే ముకున్ద పునరుక్త ఉపాయ ఏషః ॥ ౪౯ ॥ var పూర్ణో

యద్వా మదర్థపరిచిన్తనయా తవాలం var తవహం

సంజ్ఞాం ప్రపన్న ఇతి సాహసికో బిభర్మి ।

ఏవం స్థితే త్వదపవాదనివృత్తయే మాం

పాత్రీకురుష్య భగవన్ భవతః కృపాయాః ॥ ౫౦ ॥ var పాత్రం కురుష్య

త్యాగే గుణేశశరణాగతసంజ్ఞనో మే

స్త్యానాగసోఽపి సహసైవ పరిగ్రహే వా ।

కిం నామ కుత్ర భవతీతి కృపాదిభిన్తే

గూఢం నిరూపయ గుణేశతర తారతమ్యమ్ ॥ ౫౧ ॥ var విచారయ

స్వామీ దయాజలనిధిర్మధురః క్షమావాన్

శీలాధికః శ్రితవశః శుచిరత్సుదారః ।

ఏతాని హోతుమనఘా న కిలార్హసి త్వం

విఖ్యాతిమన్త్రి బిరుదాని మయా సహైవ ॥ ౫౨ ॥ var విఖ్యాతధీరబిరుదాని

వేలా ధనజ్ఞయరథాదిషు వాచికైః స్వైః

ఆఘోషితామఖిలజన్తు శరణ్యతాం తే । var అఖిలలోక

జానన్ దశాననశతాధికాగసోఽపి

పశ్యామి దత్తమభయం స్వకృతే త్వయా మే ॥ ౫౩ ॥

రక్ష్యస్త్యయా తవ భరోఽస్మ్యహమిత్యపూర్వాన్

వర్ణానిమానహృదయానపి వాచయిత్వా ।

మద్దోషనిర్జితగుణో మహిషీనమక్షం

మా భూస్త్యదన్య ఇవ మోఘపరిశ్రమస్త్యమ్ ॥ ౫౪ ॥ var మా భూస్తదన్య

ముఖ్యం చ యత్ప్రపదనం స్వయమేవ సాధ్యం

దాతవ్యమీశ కృపయా తదపి త్వయైవ ।

తన్మే భవచ్ఛరణసంజ్ఞవతీమవస్థాం

పశ్యన్నుపాయఫలయోరుచితం విధేయాః ॥ ౫౫ ॥

అల్పాస్థిరైరసుఖజైరసుఖావసానైః
దుఃఖాన్వితైరనుచితైరభిమానమూలైః ।

ప్రత్యకృరాగనుభవైః పరిఘూర్ణితం మాం

త్వయ్యేవ నాథ చరితార్థయ నిర్వివిక్షుమ్ ॥ ౫౬ ॥ var నిర్వ్యపేక్షం, నిర్విపక్షం,
నిర్వివక్షన్

తత్త్వావబోధశమితప్రతికూలవృత్తిం

కైజ్కర్యలబ్ధకరణత్రయసామరస్యమ్ ।

కృత్వా త్వదన్యవిముఖం కృపయా స్వయం మాం

స్ఫూతిం దృశోః ప్రతిలభస్వ జగజ్జనన్యాః ॥ ౫౭ ॥

ఇత్థం స్తుతిప్రభృతయో యది సంమతా స్యుః

యద్వాపరాధపదవీష్యభిసంవిశన్తి । var పదవీష్యపి సంవిశన్తి

స్తోకానుకూల్యకణికా వశవర్తినస్తే

ప్రీతిక్షమాప్రసరయోరహమస్మి లక్ష్యమ్ ॥ ౫౮ ॥

న్నేహోపపన్న విషయః స్వదశావిశేషాత్

భూయస్తమిస్రశమసిం భువి వేఙ్కటేశః ।

దివ్యాం స్తుతిం నిరమిమీత సతాం నియోగాత్

దీపప్రకాశశరణాగతిదీపికాఖ్యామ్ ॥ ౫౯ ॥

The following additional shLOka is found in some publications.

(ఏతదనన్తరం ఏతాం దీపరకాశ ఇత్యయం శ్లోకః కేషుచిన్ముద్రితేషు
పుస్తకేషు దృశ్యతే ।

స తు న శ్రీమదాచార్యానుగృహీత ఇతి సామ్ప్రదాయికాః ।)

ఏతాం దీపప్రకాశస్తుతిమిహ రుచిరామిత్రమబ్యస్యమానః

సమ్యక్ దృష్ట్యా శరణ్యప్రభృతి నిగతితం న్యాసవిద్యాఖ్యతత్త్వమ్ ।

ప్రత్యాసీదద్విముక్తానుభవలసముద్భేదలభ్యా కృతార్థః

ప్రాప్త పిణ్యస్య భేదే పరిణమతి పరబ్రహ్మ సబ్రహ్మచాఢీ ॥

॥ ఇతి శ్రీశరణాగతి దీపికా సమాప్తా ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః ॥

Encoded and proofread by Pallasena Narayanaswami ppnswami at gmail.com

——
sharaNAgati dIpika
pdf was typeset on March 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

